Ligipääsetavuse seadus e-poele: kontrollnimekiri

Toodete ja teenuste ligipääsetavuse seadus (LPS) kehtib tarbijale müüvale e-poele alates 28.06.2025 (LPS § 2 lg 3 p 1, § 22 lg 1). Järelevalvet teeb TTJA. Selle kahe lehekülje nimekirja saab anda e-poe omanikule või arendajale. Viited on Riigi Teatajast ja ttja.ee juhenditest, kontrollitud 12.10.2026. See ei ole õigusnõustamine.

1. Kas seadus kehtib

- ☐ Ettevõttel on **10 või rohkem töötajat**, või **aastakäive või bilansimaht üle 2 miljoni euro**. Piisab ühest: siis nõuded kehtivad (§ 3 lg 4, § 2 lg 11). Vabastatud on ainult mikroettevõtja, kellel on mõlemad näitajad alla piiri.
- ☐ Vastutab e-pood ise, mitte platvorm (Shopify, WooCommerce, Magento) ega arendaja (§ 11). Vana tarnijaleping ei vabasta: TTJA järgi peab pärast 28.06.2025 müüv e-pood vastama.

2. Ostutee (määrus nr 45 § 22 lg 2: tajutav, kasutatav, arusaadav, töökindel)

- ☐ Otsing, tooteleht, ostukorv, kassa, sisselogimine ja makse on **ainult klaviatuuriga** läbitavad, ilma lõksuta.
- ☐ Fookus on igal sammul **nähtav** ja liigub loogilises järjekorras; peidetud menüüd ei saa fookust.
- ☐ Igal nupul ja lingil on **nimi**, mida ekraanilugeja ütleb (ka ikoonidel: ostukorv, otsing, sulge).
- ☐ Igal vormiväljal on nähtav **silt**; placeholder ei ole silt.
- ☐ **Veateated** on seotud väljaga (aria-describedby, aria-invalid) ja ekraanilugejale kuuldavad; fookus liigub esimesele veale.
- ☐ Teksti **kontrast** on vähemalt 4,5:1 (suurel tekstil 3:1); lõigusisesed lingid eristuvad muuga kui värviga.
- ☐ Lehte saab mobiilis **suurendada** (viewport ilma user-scalable=no).
- ☐ Piltidel on **tekstialternatiiv**; tootepildil ütleb see, mis toode see on.
- ☐ Igal lehel on üks **h1**, `<main>` maamärk ja lehe keel (`lang="et"`).
- ☐ Kui tootja on andnud toote ligipääsetavuse kohta teavet, on see e-poes näha (määrus nr 45 § 22 lg 1).

Mõõdupuu on TTJA juhendi järgi EN 301 549 V3.2.1, mis sisaldab WCAG 2.1 tasemeid A ja AA. Automaatkontroll leiab umbes kolmandiku kriteeriumidest; klaviatuuri ja ekraanilugeja läbikäik on ülejäänu jaoks.

3. Teabedokument (§ 11 lg 2, § 4 lg 3)

- ☐ Avaldatud on **nõuetele vastavust selgitav teabedokument**: mis nõuded kehtivad, kuidas teenus neile vastab, mis veel ei vasta ja millal paraneb.
- ☐ Sama teave on saadaval ka **suuliselt** (telefon või muu kanal) ja tagasiside aadress on kirjas.
- ☐ Link on **päises või jaluses** (TTJA soovitus) ja kirjeldus on **üldtingimustes**.

- ☐ Dokumendis ei ole kirjas "vastab", kui keegi ei ole ostuteed klaviatuuri ja ekraanilugejaga läbi käinud.
- ☐ Kui teenus ei vasta, on TTJA-d teavitatud koos parandusmeetmetega (§ 11 lg 4 p 2).

4. Hoidmine

- ☐ Pärast iga teemavahetust, kassa- või makselahenduse uuendust kontrollitakse uuesti.
- ☐ Teabedokument on ajakohane kogu teenuse osutamise aja (§ 11 lg 2).

Mis juhtub, kui ei vasta

TTJA alustab tavaliselt tarbija vihjest või pistelisest valimist ja esimene samm on ettekirjutus (§ 18). Kui seda ei täideta: sunniraha kuni 10 000 € ettekirjutuse kohta (§ 19), teenuse piiramine Eesti turul (§ 18 lg 1), trahv juriidilisele isikule kuni 20 000 € (§ 20 lg 2). Summad "5 000", "32 000" või "100 000 €", mida müüjate blogides näeb, ei tule LPS-ist.

Üks fakt

Oktoobris 2026 kontrollisin 292 Eesti e-poe avalehte, kõik mikroettevõtte piiri ületavatelt ettevõtetelt: **286-l oli vähemalt üks automaatselt leitav WCAG 2.1 A/AA viga ja 151-l kriitiline**. Kõige sagedamad olid teksti kontrast ja nimeta lingid. Andmed ja meetod: tambetagent.com/e-poodide-ligipaasetavus-2026.html

Tasuta kiirkontroll (avalehe viis tähtsaimat leidu) ja kindla hinnaga 20 lehe raport: tambetagent.com. Seaduse selgitus koos allikatega: tambetagent.com/ligipaasetavuse-seadus-e-pood.html